

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1395/2025
02.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Бојане Пауновић, Александра Степановића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Јелене Дрецун, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Кикинди ЗК. 66/23 од 28.03.2025. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 296/25 од 26.08.2025. године, у седници већа одржаној дана 02.12.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Јелене Дрецун, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Кикинди ЗК. 66/23 од 28.03.2025. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 296/25 од 26.08.2025. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди ЗК. 66/23 од 28.03.2025. године остављена је на снази пресуда Основног суда у Кикинди ЗК. 64/20 од 13.07.2021. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1. 713/21 од 30.08.2021. године, којом је окривљена АА због кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног законика осуђена на казну затвора у трајању од 1 године и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, сем у делу одлуке о казни тако што је одређено да ће окривљена казну затвора у трајању од 1 године издржати у просторијама у којима станује, а које окривљена не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу

за извршење казне затвора. У изречену казну затвора окривљеној се урачунава време проведено у притвору од 04.03.2023. године до 21.03.2023. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 296/25 од 26.08.2025. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА и пресуда Основног суда у Кикинди ЗК. 66/23 од 28.03.2025. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА, адвокат Јелена Дрецун, због повреде закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде преиначи, тако да окривљену ослободи од оптужбе да је извршила кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног законика и одреди да се окривљеној надокнаде трошкови кривичног поступка из буџетских средстава или да побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да укине само другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање другостепеном суду пред потпуно измењеним већем, као и да у смислу члана 488. став 3. ЗКП одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, односно прекине, до доношења одлуке поводом захтева за заштиту законитости.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на тај начин што је суд погрешно утврдио да у радњама окривљене постоје обележја кривичног дела превара, иако је у питању чист грађанско-правни однос.

Овакве наводе браниоца окривљене Врховни суд је оценио као неосноване.

Кривично дело превара из члана 208. став 1. Кривичног законика (КЗ) чини онај ко у намери да себи или другоме прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду, или га одржава у заблуди и тиме га наведе да на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини. Ставом 4. наведеног члана прописан је тежи облик овог кривичног дела који постоји онда када је делом из из ст. 1. и 2. прибављена имовинска корист или нанета штета у износу који прелази милион и петсто хиљада динара.

Из списка предмета произилази да је окривљена оглашена кривом да је у време и на месту, како је то наведено у осуђујућој пресуди, „способна да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, у својству директора Д.О.О. „Бомбај“ из Земуна,

приликом договора за закључење купопродајног уговора са оштећеним предузећем Д.О.О. „Рибар“ из Новог Кнежевца, за куповину слатководне рибе, а у намери да себи прибави противправну имовинску корист, лажно приказала одговорном лицу оштећеног предузећа... да ће роба бити авансно уплаћена, као и да ће преостали дуг платити у року од 15 дана од дана испоруке и притом предала бланко оверену и потписану меницу... као гаранцију плаћања, иако је знала да њено предузеће има велика неисплаћена дуговања према другим правним лицима са кратким роковима доспећа, који знатно превазилазе износ дуга према оштећеном Д.О.О. „Рибар“, па је тиме довела у заблуду одговорно лице оштећеног предузећа... навела га да... закључи купопродајни уговор... за испоруку слатководне рибе која је и испоручена у периоду од ... у укупној вредности од 5.243.568,00 динара а након преузимања ове рибе, оштећеном предузећу је платила само део дуга у износу од 1.572.750,00 динара, док износ од 3.670.818,00 динара уопште није платила оштећеном, у ком износу је себи прибавила противправну имовинску корист, при чему је била свесна свога дела и хтела његово извршење, а била је свесна и да је њено дело забрањено...“.

Из овако описане радње извршења кривичног дела, по налажењу Врховног суда, произлазе све битна обележја кривичног дела превара, и то како објективна која се односе на радњу окривљене која је оштећеног довела у заблуду и одржавала у заблуди лажним приказивањем чињенице да ће робу авансно уплатити, а преостали дуг уплатити у року од 15 дана од дана испоруке, а да износ преко 1.500.000,00 уопште није платила оштећеном знајући у моменту закључења уговора да њено предузеће има велика неисплаћена дуговања према другим правним лицима са кратким роковима доспећа, тако и субјективна обележја кривичног дела која се односе на урачунљивост, умишљај и свест окривљене о забрањености дела, као и намеру да довођењем и одржавањем у заблуди оштећеног, прибави себи противправну имовинску корист, па су супротни наводи браниоца окривљене оцењени као неосновани.

Бранилац окривљене у преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости указује да није доказана намера као нужни субјективни елемент овог кривичног дела, као и на чињеницу да окривљена није лажно приказала финансијско стање свог предузећа, нити га је прикривала, а у сваком односу могућност да једна уговорна страна не испуни своју уговорну обавезу, је фактички ризик који сноси друга страна (оштећени), при чему окривљена, по наводима браниоца, није имала преварну намеру на шта указује и чињеница да је предала оштећеном бланко оверену и потписану меницу као гаранцију плаћања, а којим наводима бранилац суштински указује да је у побијаним одлукама чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено односно на учињену повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљене оцењен као недозвољен.

Имајући у виду одлуку овог суда, а крећући се у оквиру правца и обима побијања правноснажних пресуда изнетих у поднетом захтеву за заштиту законитости,

одлука Врховног касационог суда 1290/2021 на коју се у захтеву указује, није од утицаја на другачију одлуку суда, јер се не односи на исту ситуацију.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић